

חוק לתיקון פקודת הדרכים (רחבן והתווייתן), תשי"א — 1951 *

תיקון פקודת
הדרכים (רחבן
והתווייתן)

1. פקודת הדרכים (רחבן והתווייתן) ¹, תתוקן כך:
 - (א) בסעיף 2, בהגדרת הביטוי "עבודת שיפור של קבע", אחרי המלים "כל עבודת השקאה", יבואו המלים "אספקת מים, ביוב, ניקוז".
 - (ב) בסעיף 4 (1), במקום המלים "עשרה מטרים" יבואו המלים "עשרים מטר".
 - (ג) בסעיף 5 (1), במקום המלים "עשרים מטר" יבואו המלים "ארבעים מטר".

גולדה מאירסון דוד בן-גוריון
שרת העבודה ראש הממשלה

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

חוק הארנונה לפיצוי נזקי מלחמה, תשי"א — 1951 **

פירושים

1. בחוק זה —
 - "בנין עירוני" פירושו — נכס בית, כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת מס הרכוש העירוני, 1940 ² (להלן — פקודת מס הרכוש העירוני), הנמצא באזור עירוני;
 - "בנין חקלאי" פירושו — בנין או מבנה הנמצא באזור חקלאי ואיננו בנין תעשייתי;
 - "בנין תעשייתי" פירושו — בנין תעשייתי, כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת מס הרכוש החקלאי, 1942 ³ (להלן — פקודת מס הרכוש החקלאי), הנמצא באזור חקלאי;
 - "מטעים" פירושו — כל עץ או שיה המשמש לעסק או העשוי לשמש לעסק;
 - "ציוד" פירושו — מתקנים, מכונות, כלים, מכשירים וכלי רכב המשמשים לעסק או העשויים לשמש לעסק, לרבות כלי שיט ואירון;
 - "מלאי סחורות" פירושו — יבול, בעלי חיים, גלם, סחורות מוגמרות ובלתי מוגמרות ומטלטלים אחרים המשמשים לעסק או העשויים לשמש לעסק, למעט ציוד, כסף ודברים שבראוי.

"עסק" פירושו — כל עיסוק לשם הפקת הכנסה;

"נכסים" פירושו — בנין עירוני, בנין חקלאי, בנין תעשייתי, מטעים, ציוד ומלאי סחורות הנמצאים בשטח המדינה, לרבות כלי שיט הרשום בשטח המדינה ואירון שבעלו

* נתקבל כנסת ביום כ"ט בשבט תשי"א (5 בפברואר 1951); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 53 מיום כ"ד בתשרי תשי"א (5.10.50), עמ' 6.
¹ חוקי א"י, כרך ב', פרק סכ"ט, עמ' 1282.
² נתקבל כנסת ביום כ"ט בשבט תשי"א (5 בפברואר 1951); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 35 מיום י' באדר תשי"א (27.2.50), עמ' 105.
³ ע"ר מס' 1065 מיום 20.12.40, תוס' 1, עמ' 218.
⁴ ע"ר מס' 1182 מיום 30.3.42, תוס' 1, עמ' 9.

הוא אדם שמקום עסקיו העיקרי הוא בשטח המדינה, אף שכלי השיט או האוירון נמצאים מחוץ לשטח המדינה ;

„בעל“ פירושו —

(1) בבנין עירוני או בבנין תעשייתי — הבעל הרשום, וכשאינן בעל רשום או מקום מגוריו של הבעל הרשום אינו ידוע, האדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה או רווחים מאותו בנין בנסיבות העושות אותו מוחזק כבעל הבנין ;

(2) בבנין חקלאי ובמטעים — הבעל, כמשמעותו בפסקה (1), של הקרקע שעליה עומד הבנין החקלאי או שעליה נטועים המטעים, ואם הבנין החקלאי או המטעים רשומים על שם בעל שאינו הבעל הרשום של הקרקע — הבעל הרשום של הבנין החקלאי או של המטעים ;

(3) בציווד ובמלאי סחורות — האדם הרשאי להעביר לאחר את הבעלות בהם מכוח עצמו ;

(4) בנכסים מוחכרים, חוץ מציווד ומלאי של סחורות, רואים כבעלים :

(א) בחכירה ראשית לתקופה שלמעלה מ-3 שנים — הבעל והחוכר לפי שיעורים אלה :

החוכר	הבעל	תקופת החכירה
40%	60%	למעלה מ-3 שנים ולא למעלה מ-5 שנים
50%	50%	למעלה מ-5 שנים ולא למעלה מ-7 שנים
60%	40%	למעלה מ-7 שנים ולא למעלה מ-9 שנים
70%	30%	למעלה מ-9 שנים ולא למעלה מ-11 שנה
80%	20%	למעלה מ-11 שנה ולא למעלה מ-13 שנה
90%	10%	למעלה מ-13 שנה ולא למעלה מ-15 שנה
100%	—	למעלה מ-15 שנה

(ב) בחכירת משנה שהיא לכל תקופת החכירה הראשית, דין חוכר המשנה כדין החוכר הראשי ; היתה חכירת המשנה לחלק מתקופת החכירה הראשית, יראו את חוכר המשנה כבעל לגבי חלק יחסי מחלקו של החוכר הראשי, כיחס שבין תקופת חכירת המשנה ובין תקופת החכירה הראשית.

כתקופת החכירה רואים את התקופה המכסימלית שבה רשאי החוכר או חוכר המשנה להמשיך בחכירה מראשית שנת השומה הנידונה ואילך לפי כל זכות הנובעת מחוזה החכירה, לרבות זכות ברירה.

המונח „בעל“, בנכסים שהם בהנהלתו, בחזקתו או ברשותו של אפוטרופוס, של סוכן או של מיופה-כוח על ידי בעל הנמצא בחוץ-לארץ — כולל את האפוטרופוס, את הסוכן או את המיופה-כוח, הכל לפי הענין ;

„אפוטרופוס“ — לרבות הממונה על רכוש האויב, האפוטרופוס הכללי, האפוטרופוס על נכסי נפקדים, האפוטרופוס על נכסי גרמנים, רשות הפיתוח, וכן אפוטרופוס או מוציא לפועל של צוואה או מקבל נכסים או מפרק או נאמן, שנתמנו על פי חוק או על ידי בית המשפט ; „אזור עירוני“ פירושו — אזור עיר כמשמעותו בסעיף 3 לפקודת מס הרכוש העירוני ;

„אזור חקלאי“ פירושו — כל מקום בשטח המדינה שאינו אזור עירוני ;

„המנהל“ פירושו — מנהל הארנונה שנתמנה לפי סעיף 21 ;

„שטח המדינה“ פירושו — השטח שעליו חל משפט מדינת ישראל ;

„שנת השומה“ פירושו — כל שנת כספים, מן השנה המתחילה באחד באפריל 1951 ואילך.

הארנונה
ושיעוריה

2. (א) ארנונה לפיצוי נזקי מלחמה (להלן — ארנונה) תוטל על בעלי נכסים בכל שנת שומה בעד נכסים שהיו להם בשנת השומה.

(ב) הארנונה תהיה בשיעורים הנקובים להלן משווים של הנכסים:

(1) לגבי בנין חקלאי —

0.4% (א) המשמש ברובו למטרת מגורים

0.75% (ב) המשמש ברובו שלא למטרת מגורים

(2) לגבי בנין עירוני או כל חלק ממנו —

0.4% (א) המשמש למטרת מגורים

0.75% (ב) המשמש למטרת משרד או עסק שאינו תעשייה או מלאכה,

(3) לגבי בנין עירוני או חלק ממנו, המשמש למטרת תעשייה או מלאכה,

וכן לגבי בנין תעשייתי 0.5%

(4) לגבי מטעים 0.5%

(5) לגבי ציוד 1.0%

(6) לגבי מלאי סחורות, שאינו מלאי חקלאי 1.0%

(7) לגבי מלאי חקלאי 0.5%

(ג) „מלאי חקלאי“, לצורך קביעת שיעור הארנונה, פירושו — מלאי סחורות של מספוא, גרעינים, כוספא, קש, חציר, זבלים חימיים וחמרים אחרים המשמשים לעסק או העשויים לשמש לעסק שהוא משק חקלאי.

קרן לפיצוי
נזקי מלחמה

3. (א) כספי הארנונה יהיו קרן מיוחדת שתשמש לפיצוי נזקי מלחמה (להלן — הקרן).

(ב) כספי הקרן, כל עוד לא הוצאו, יושקעו בהשקעות נושאות רבית, לפי הוראות שר האוצר; סכומי הרבית שיתקבלו יצורפו לקרן ויהוו חלק ממנה.

(ג) נזקי המלחמה שהקרן תשמש לפיצוים, יהיו נזקים בגופם של נכסים כמשמעותם בסעיף 1 לחוק זה.

(ד) הסכום שיוצא בכל שנת כספים לביצוע חוק זה, יוחזר מכספי הקרן לתקציב הרגיל באותה שנת הכספים; סכום ההוצאה ייקבע על ידי שר האוצר באישורה של ועדת הכספים של הכנסת.

(ה) שר האוצר, באישורה של ועדת הכספים של הכנסת, יקבע בתקנות —

(1) סוגי הנזקים שיעניקו זכות לקבלת פיצויים, לפי גורמם ולפי מועד גרימתם;

(2) שיעור הנזק המינימלי ושיעור הפיצוי המכסימלי לכל סוג נכסים ולכל סוג נזקים, וכללים להתחשבות בתשלומים שנתקבלו על ידי הניזוקים שלא מתוך כספי הקרן;

(3) כללים לתיאום בין תשלומי הפיצויים ובין הכנסות הקרן;

(4) כל יתר הדברים הטעונים הסדר להגהלת הקרן, לקביעת הנזקים ולביצוע תשלום הפיצויים, לרבות מינוין וקביעת סמכויותיהן של ועדות למיניהן.

4. שווי הנכסים יהיה —

שווי הנכסים

(א) בבנין עירוני או בבנין תעשייתי —

(1) שגמר בנייתו היה לפני 1.4.1932 — סכום שהוא פי עשרה מהשווי השנתי הנקי

שנקבע לאותו בנין לצורך פקודת מס הרכוש העירוני או לצורך פקודת מס הרכוש החקלאי, הכל לפי הענין, בהערכה האחרונה שקדמה לשנת השומה ;
(2) שגמר בנייתו היה ב־1.4.1932 או לאחר תאריך זה, אולם לפני 1.4.1940 — סכום שהוא פי שנים עשר מהשווי השנתי הנקי שנקבע כאמור לאותו בנין ;
(3) שגמר בנייתו היה ב־1.4.1940 או לאחר תאריך זה — סכום שהוא פי ארבעה עשר מהשווי השנתי הנקי שנקבע כאמור לאותו בנין, ואם לא נקבע כך — שייקבע על ידי המנהל לצורך חוק זה, על יסוד הוראות סעיף 5 (2) או (3) לפקודת מס הרכוש העירוני, או על יסוד הוראות סעיף 9 לפקודת מס הרכוש החקלאי, הכל לפי הענין.

בבנין עירוני שהלות עליו הוראות סעיף 5 (4) לפקודת מס הרכוש העירוני ולא חל עליו התנאי המגביל לסעיף הקטן האמור, יקבע המנהל, לצורך חוק זה, את השווי השנתי הנקי, על פי הוראות הסעיף 5 (2) או (3) לאותה פקודה.

(ב) בבנין חקלאי — כפולת השווי השנתי הנקי לפי השיעורים האמורים בסעיף קטן (א), כשווי שנתי נקי יראו את הסכום 12 ל"י לכל חדר, בין למגורים ובין לשימוש משק חקלאי או לשימוש אחר, או את הסכום 6 ל"י אם היה החדר עשוי עץ או פת. היה שטח החדר למעלה מ־20 מטר מרובעים, ייוספו על השווי השנתי הנקי 12 ל"י או 6 ל"י — הכל לפי הענין — לכל 20 מטר מרובעים נוספים, או לכל חלק מהם.

(ג) בבנין עירוני המשמש בחלקו למטרות שונות שלגביהן שיעור הארנונה לפי סעיף 2 (ב) אינו אחיד — יהיה השווי השנתי הנקי של כל חלק כאמור, אותו שיעור מהשווי השנתי הנקי לכל הבנין כפי שיקבע המנהל, בהתחשב עם סכומי שכר הדירה השנתיים שהיו את היסוד להערכת השווי השנתי הנקי לכל הבנין לפי סעיף 5 (2) או (3) לפקודת מס הרכוש העירוני.

(ד) במטעים —

(1) שהם עצי הדר או בננות — 75 ל"י לכל דונם או לכל חלק ממנו

(2) שהם זיתים, גפנים, עצי פרי ושאר מטעים — 40 ל"י לכל דונם או לכל חלק ממנו

(ה) בציוד — המחיר ששילם הבעל בעד הציוד, לאחר ניכוי הפחת שתקנות מס הכנסה (פחת), 1941¹, מתירים לנכותו לגבי אותו ציוד, ובלבד שסכום הניכוי לא יעלה על 50% ממחיר הקרן של הציוד.

(ו) במלאי סחורות — השווי הממוצע של מלאי הסחורות כמשמעותו בסעיף 6. „שווי של מלאי סחורות“, לצורך חוק זה, הוא הסכום שיש לצפות לו במכירה ממוכר מרצון לקונה מרצון, או מחיר ששילם הבעל בעד מלאי הסחורות, הכל לפי הסכום הקטן יותר.

5. (א) בעל נכסים שאינם מלאי סחורות, חייב למסור למנהל, לא יאוחר משלושים באפריל של כל שנת שומה, הצהרה על כל נכס מנכסיו האמורים שהיו לו באחד באפריל של אותה שנה.

(ב) (1) בעל מלאי סחורות חייב למסור פעמיים בכל שנת שומה הצהרה על השווי שהיה למלאי הסחורות שלו במועד שקדם לתאריך הקבוע למסירת ההצהרה. ההצהרה תימסר לא יאוחר משלושים באפריל ושלושים ואחד באוקטובר (להלן — המועדים) על מלאי הסחורות שהיה למצהיר באחד באפריל ובאחד באוקטובר,

¹ ע"ר מס' 1181 מיום 18.9.41, תוס' 2, עמ' 1261.

הכל לפי הענין, אם לא נקבעו בתקנות הוראות אחרות, בין לגבי מלאי בכלל ובין לגבי סוג מסוים ממנו.

(2) מי שהיה לבעל מלאי סחורות בתוך שנת השומה, חייב במסירת הצהרות, כאמור, לאחר היותו לבעלו; חדל להיות בעל מלאי סחורות, אין זה פוטר אותו ממסירת הצהרות במועדים עד תום שנת השומה.

(3) בתקנות לפי סעיף 3 (ה) אפשר לקבוע שאין לבסס תביעת פיצויים לנוקים שנגרמו למלאי סחורות על שווי העולה על השווי שהוצהר כאמור.

(ג) ההצהרות יהיו בטופס שיקבע המנהל.

6. מחצית מסך כל סכומי השווי, כפי שהוצהרו כאמור בסעיף 5 (ב) ואושרו על ידי המנהל, או כפי שנקבעו על ידיו כאמור בסעיף 8 — הוא השווי הממוצע של מלאי הסחורות לצורך שומת הארנונה בשנת השומה הנידונה.

השווי הממוצע של מלאי סחורות

7. המנהל רשאי, לצורך שומת הארנונה —

(א) לדרוש מבעל נכסים שימסור לו, תוך תקופה שיקבע בהודעה, ידיעות או פרטים או הצהרה נוספת;

מסירת ידיעות ופסמים

(ב) לדרוש מבעל נכסים שיראה לו, או לכל אדם ששמו פורש בדרישה, במקום ובשעה שיקבע, כל נכס מנכסיו וכל מסמך או תעודה הנוגעת להם; ועל הנדרש לעשות כך.

8. (א) מסר בעל נכסים הצהרות כאמור בסעיף 5, רשאי המנהל —

שומת הארנונה

(1) לאשר את ההצהרות ולשום את הארנונה בהתאם לכך;

(2) לאשר את ההצהרות אישור זמני ולשום לפיהן את הארנונה שומה זמנית, ואין זה גורע מזכותו לחזור ולשום אחר-כך את הארנונה שומה סופית;

(3) אם קבע את השווי השנתי הנקי לבנין עירוני או לבנין תעשייתי לפי סעיף

4 (א), או לחלק בבנין עירוני לפי סעיף 4 (ג), — לשום את הארנונה בהתאם לכך;

(4) אם יש לו טעם להניח שהשווי הנקוב בהצהרות אינו נכון — לקבוע את שוויים של הנכסים שעליהם הוצהר ולשום את הארנונה בהתאם לכך.

(ב) לא מסר בעל נכסים הצהרה מן ההצהרות, רשאי המנהל, בתום כל שנת שומה,

לקבוע את נכסיו ואת שוויים לפי מיטב שיפוטו ולשום את הארנונה בהתאם לכך.

(ג) נמצאו נכסים שלא היו כלולים בהצהרה או בשומה, רשאי המנהל לקבוע את

שוויים של הנכסים ולשום אותם.

9. המנהל ישלח לבעל הנכסים הודעה על השומה ובה יפרט את סכום הארנונה שעליו לשלם.

הודעת שומה

10. (א) הרואה את עצמו מקופח בהודעת שומה סופית, רשאי, תוך שלושים יום מקבלת ההודעה, להגיש למנהל ערר מנומק.

ערר

(ב) המנהל יודיע בצו לעורר את החלטתו בדבר הערר.

11. (א) הרואה את עצמו מקופח בצו המנהל לפי סעיף 10 (ב), רשאי לערער לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים יום ממסירת הצו.

ערעור והריון ב'

(ב) הערעור לפי סעיף זה יוגש לבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצא מקום מגוריו של המערער.

(ג) המנהל יהיה המשיב בערעור.

(ד) הערעור יהיה נידון לפני שופט אחד או יותר, כפי שיקבע נשיא בית המשפט המחוזי בדרך כלל או לצורך ערעור מסויים.

(ה) הערעור יישמע בדלתיים סגורות אם ביקש על כך המערער.

(ו) על פסק דינו של בית המשפט המחוזי יהיה ערעור לבית המשפט העליון כבית משפט לערעורים אורחיים.

שומה על ידי שמאי

12. (א) הרואה את עצמו מקופח על ידי צו המנהל לפי סעיף 10 (ב) בקביעת השווי של מלאי סחורות בלבד, רשאי לדרוש שמלאי הסחורות יישום על ידי שמאי.

(ב) דרישה לשומה כאמור, תוגש למנהל בכתב תוך שלושים יום מיום קבלת הצו.

(ג) החלטת השמאי אין עליה ערעור.

מינוי שמאים

13. (א) שר המשפטים ימנה מספר בני אדם להיות שמאים לשומת מלאי סחורות לפי סעיף 12. המינוי יכול להיות כללי או מיוחד, לשטח מסויים או לסוג מסויים של מלאי סחורות.

(ב) הודעה על רשימת השמאים שמונו כאמור תפורסם ברשומות.

מפרעות על חשבון הארנונה

14. (א) בעל נכסים חייב לשלם על חשבון הארנונה בשנת שומה מסויימת —

(1) את סכום הארנונה המגיע ממנו בעד נכסים שאינם מלאי סחורות לפי הצהרתו כאמור בסעיף 5 (א), בשני שיעורים שווים, האחד ב־1 ביולי והאחד ב־1 בינואר של שנת השומה ;

(2) בעד מלאי סחורות — מחצית מסכום הארנונה המגיע ממנו בעד מלאי הסחורות לפי הצהרתו כאמור בסעיף 5 (ב), בכל אחד מהמועדים הקבועים למסירת ההצהרה.

(ב) לא מסר בעל נכסים הצהרה שהוא חייב למסרה לפי סעיף 5, יקבע המנהל לפי מיטב שיפוטו את הסכום שעליו לשלם על חשבון הארנונה ויודיע על כך לבעל הנכסים, ועל הבעל לשלם את הסכום שנקבע.

תשלום הארנונה

15. (א) יתרת הארנונה שבעל נכסים חייב בה, תשולם תוך חמשה עשר יום ממסירת ההודעה על השומה.

(ב) הוגש ערר או דרישה לשומת שמאי או ערעור — רשאי המנהל לדחות את תשלום סכום הארנונה השנוי במחלוקת עד למתן צו לפי סעיף 10 (ב), או עד למתן החלטה לפי סעיף 12, או עד לפסק דין בית המשפט, הכל לפי הענין.

(ג) המנהל רשאי לדחות את התשלומים לפי סעיף זה ולפי סעיף 14, כולם או מקצתם, עד למועד שיקבע, אם הוכח לו שבעל הנכסים סבל נזק מלחמה בנכסים שעליהם חלה הארנונה ולא קיבל פיצויים, לרבות פיצויי ביטוח, בשיעור העולה על 70% מסכום הנזק.

(ד) „נזק מלחמה“, לצורך דחיית תשלומים כאמור, פירושו — נזק לגוף הנכס מחמת פרעות, פעולות איבה או פעולות מלחמה לאחר ה־29 בנובמבר 1947, שהפחית את ערכו של הנכס הנפגע ב־25% לפחות. תעודה מאת השר לנפגעי המלחמה, או מאת שר אחר הקבוע לכך על ידי הממשלה אותה שעה, המאשרת שהנכס האמור סבל נזק מלחמה וכן את שיעור הנזק שסבל, תתקבל על ידי המנהל כראיה לכאורה על עובדות אלה.

תשלומים לקרן הביטוח

16. (א) בעל נכסים (להלן — המבוטח), ששילם דמי ביטוח לקרן הארצישראלית לביטוח הדדי מנזקי שעת־חירום בע"מ (להלן — קרן הביטוח) לפי צו מנהלת העם מיום 23.4.1948,

יהיה רשאי לנכות מסכום הארנונה שעליו לשלם, את דמי הביטוח ששילם לקרן הביטוח, או כל חלק מהם, שלא הוחזרו לו.

(ב) לא החזירה קרן הביטוח למבוטח, עד שנכנס חוק זה לתקפו, כל שיעור מדמי הביטוח שאת החזרתו הוא רשאי לדרוש לפי תנאי הביטוח — יועבר כל סכום כזה לקרן באוצר המדינה כמשמעותה בסעיף 3. מבוטח שאינו חייב בתשלום ארנונה יהיה רשאי לדרוש מאוצר המדינה, תוך ששה חדשים מיום שנכנס חוק זה לתקפו, את תשלום הסכום שהועבר כאמור.

(ג) משהועבר הסכום האמור לאוצר המדינה, תהא קרן הביטוח פטורה מן החובה להחזיר את הסכום הזה למבוטח.

17. על גביית הארנונה תחול פקודת המסים (גבייה) ¹, כאילו היתה הארנונה מס כמשמעותו בפקודה האמורה; אולם סכום הארנונה המגיע מאפוטרופוס, אין לגבותו אלא מאותו הנכס שבעדו משתלמת הארנונה, וביחס לסכום כזה יחול סעיף 12 של הפקודה האמורה על אותו נכס בלבד.

גביית הארנונה

18. הוגשה למנהל, תוך שנה מיום התשלום, דרישה להחזרת סכום כסף ששולם כארנונה, ונתברר שהוא עודף על הסכום שיש לשלמו, יחזיר המנהל את הסכום האמור.

החזרת תשלום

19. (א) בעל נכסים יהיה פטור מתשלום הארנונה —

פטור

(1) כשנכסיו החייבים בארנונה הם בנין עירוני או חלק ממנו המשמש למטרת מגורים, או בנין חקלאי המשמש ברובו למטרת מגורים, ולא עלו בשוויים בשנת השומה על שש מאות לירות;

(2) כשכל נכסיו החייבים בארנונה, לרבות בנין או חלק בבנין כאמור בפסקה (1), לא עלו בשוויים בשום יום משנת השומה, על אלף לירות.

(ב) שר האוצר רשאי לפטור בעל נכסים מתשלום הארנונה, כולה או מקצתה —

(1) בעד נכסים המשמשים מפעל ששר האוצר אישר אותו, בהודעה שפורסמה ברשומות, כמפעל לתועלת הציבור לצורך חוק זה;

(2) בעד נכסים שהושמדו או ניזוקו בשנת השומה;

(3) בעד בנין עירוני הפטור ממס רכוש עירוני, בעד בנין תעשייתי הפטור ממס רכוש חקלאי ובעד בנין חקלאי העומד על הקרקע הפטורה ממס רכוש חקלאי, לפי פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורים), 1938 ².

20. (א) לצורך חישוב ההכנסה החייבת במס לפי פקודת מס הכנסה, 1947 ³, יהיה דין תשלומי הארנונה כדין הוצאות שמותר לנכותן לפי סעיף 11 (1) לפקודה האמורה.

דין הארנונה לגבי מס הכנסה ומס שבח מקרקעים

(ב) לצורך חישוב מס שבח מקרקעים לפי חוק מט שבח מקרקעים, תש"ט — 1949 ⁴,

יהיה דין תשלומי הארנונה כדין סכום שמותר לנכותו לפי סעיף 3 (ב) לפקודה האמורה.

21. (א) הנהלת עניני הארנונה תהיה בידי מנהל הארנונה שיתמנה על ידי שר האוצר, על מינויו תפורסם הודעה ברשומות.

המנהל

(ב) המנהל רשאי לייפות בכתב את כוחו של כל אדם אחר, אם בדרך כלל ואם לענין מסויים או לאזור מסויים, לשמש בסמכויותיו של המנהל לפי חוק זה ולמלא כל תפקיד מתפקידיו, על הרשאה כזו תפורסם הודעה ברשומות.

¹ חוקי א"י, כרך ב', פרק ק"ו, עמ' 1374.

² ע"ר מס' 792 מיום 30.6.38, תוס' 1, עמ' 27.

³ ע"ר מס' 1568 מיום 29.3.47, תוס' 1, עמ' 77.

⁴ ספר החוקים 21 מיום י' באלול תש"ט (4.9.49), עמ' 174.

22. כל מועד שנבקע בחוק לעשיית דבר, למעט הגשת ערעור, רשאי המנהל להאריכו, אם נתבקש לכך, ואם הראה מבקש ההארכה סיבה מספקת לבקשתו.
23. המנהל רשאי לבוא לידי פשרה עם חשוד בעבירה לפני שהוחל במשפט נגדו.
24. עובד המדינה וכל עובד רשות מקומית חייבים לפי דרישת המנהל בכתב —
- (א) להמציא למנהל פרטים הדרושים לו בקשר לחוק זה;
- (ב) לאפשר לכל אדם, ששמו יפורש בדרישה, לעיין בספרים, בתעודות, בתכניות או במסמכים אחרים, שהעיון בהם עשוי לעזור לביצוע חוק זה, וכן להרשות לו להכין כל העתק מהם.
25. (א) אדם שעליו מוטלת חובה רשמית לפי חוק זה, או שהוא מועסק בענינים הנוגעים לחוק זה, יראה כל ידיעה, הצהרה, הודעה ומסמך מכל מין אחר, שהגיעו לידיעתו או לרשותו בתוקף תפקידו כאמור, כדבר שהוא חייב לשמרו בסוד; לא יידרש אדם כזה להראות בבית משפט שום דבר מן הדברים האמורים, או לגלות כל ענין שנודע לו אגב מילוי תפקידו, אלא לצורך ביצוע חוק זה או בקשר עם תביעה פלילית על עבירה על חוק זה.
- (ב) העובר על סעיף זה, דינו — קנס עד חמש מאות ל"י או מאסר עד ששה חדשים, או שני הענשים כאחד.
26. אם תוך ששה חדשים מהתאריך או מהתאריכים שנקבעו לתשלום הארנונה לא שולמה הארנונה, או חלק ממנה, או כל מפרעה המשתלמת לפי סעיף 14, ייוספו על החוב עשרים אחוז מהסכום שלא שולם. המנהל רשאי, אם יראה סיבה מספקת לכך, לפטור אדם מתשלום התוספת האמורה, כולה או מקצתה.
27. הודעת שומה, צו או פעולה אחרת שניתנו או שנעשו לפי חוק זה, לא יגרע תקפם בגלל פגם בצורתם או בגלל שגיאה, ליקוי או השמטה שחלו בהם, לרבות שם בעל הנכסים, אם המסמך או הפעולה עשויים ביסודם לפי חוק זה, והמנהל יהיה רשאי להורות על תיקון השגיאה, הליקוי או ההשמטה.
28. (א) הודעה או צו שיש למסרם לפי חוק זה, רואים אותם כאילו נמסרו כדין שבוע ימים אחרי שנרשמו בדואר, אם נשלחו במכתב רשום בדואר לבעל הנכסים.
- (ב) בעלים שהם שותפים בנכס בחלקים בלתי מסויימים, רואים הודעה או צו שנמסרו לאחד מהם כאילו נמסרו לכל הבעלים.
29. בעל נכסים שהעביר את זכות הבעלות על נכס, שאינו ציוד או מלאי סחורות, תוך שנת שומה, רשאי לגבות מהאדם שרכש את זכות הבעלות, שיעור יחסי מסכום הארנונה ששילם בעד אותו נכס לאותה שנת שומה, כיחס שבין התקופה מיום רישום ההעברה בספרי האחווה עד תום שנת השומה ובין כל שנת השומה.
30. (א) מי שלא מסר הצהרה, הודעה או ידיעה, או לא מילא אחרי דרישה מאת המנהל לפי חוק זה, דינו — קנס עד מאתיים ל"י.
- (ב) אדם שמסר במזיד הצהרה, ידיעה או הודעה בלתי נכונה, דינו — קנס עד חמש מאות ל"י, או מאסר עד ששה חדשים, או שני הענשים כאחד.
- (ג) נוסף על הענשים הקבועים בסעיפים הקטנים (א) ו-(ב), רשאי בית המשפט להטיל על העבריין קנס בסכום כפול מסכום הארנונה שלא נישום או לא נגבה בגלל אותה עבירה.

31. תביעה פלילית שהוגשה נגד אדם, או חיובו בדין על פי חוק זה — אינם גורעים מאחריותו לתשלום הארנונה.

32. (א) שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל דבר הנוגע לביצועו, לרבות דרכי השומה של הנכסים שעליהם מוטלת הארנונה.

ביצוע,
תקנות
וטפסים

(ב) שר האוצר רשאי להעביר למנהל את סמכויותיו לפי חוק זה, חוץ מן הסמכות למינויים ולהתקין תקנות.

(ג) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בכל דבר הנוגע לדיון בועדות לפי סעיף 3 (ה) (4), לערעור לפי סעיף 11 ולשומה לפי סעיף 12, לרבות קביעת תור השמאים, שכרם ואת האחראי לתשלום השכר.

(ד) המנהל רשאי לקבוע טפסים לצורך חוק זה.

אליעזר קפלן
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

מספר 19

חוק נכסי המדינה, תשי"א—1951 *

1. בחוק זה —

פירושים

„ישראל“ פירושו — השטח בו חל משפט מדינת ישראל ;

„נכס“ כולל מקרקעים ומטלטלים, וכן זכויות וטובות הנאה מכל סוג שהוא ;

„נכסיהם של שלטונות ארץ ישראל“ כוללים —

(1) כל המקרקעים ;

(2) כל המכרות והמחצבים למיניהם הנמצאים במקרקעים או במים, מתחת להם

או עליהם, בין שהמים הם נהרות או ימים שבפנים הארץ ובין שהם מי חוף ;

(3) כל המטלטלים ;

(4) כל הזכויות, בין מוחזקות ובין ראויות ;

שהיו ביום ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) קנין ממשלת ארץ ישראל, כל מחלקה ממחלקותיה או שירות משירותיה, או קנין הנציב העליון, אם כנאמן בעד ממשלת ארץ ישראל ואם באופן אחר, או קנין נושא תפקיד אחר בממשלת ארץ ישראל בתוקף תפקידו, אם כנאמן בעד ממשלת ארץ ישראל או בעד כל מחלקה, ממחלקותיה או שירות משירותיה, ואם שלא כנאמן כלל ;

„קרקע עירונית“ פירושו — מקרקעים בישראל המצויים בתחומי שטח תכנון עיר,

להוציא שטח תכנון גלילי ;

* נתקבץ בכנסת ביום 5' בשבט תשי"א (6 בפברואר 1951) ; הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 54 מיום 6' בחשוון תשי"א (13.10.50), עמ' 12.